

Žádná bezbožná přímka

ROZPUSTILÝ HUNDERTWASSERŮV KOSTEL V RAKOUSKÉM BÄRNBACHU

Slavné domy architekta Friedensreicha Hundertwassera jezdí turisté obdivovat především do Vídně. Autor bláznivě barevného, rovným liniím se bránícího stylu však tvořil i jinde. Na jeho nevšední dílo narazíte třeba na jihu Štýrska.

Městečko Bärnbach se může pochlubit opravdovým unikátem – zdejší kostel svaté Barbory navrhl proslulý rakouský architekt Friedensreich Hundertwasser. Pozoruhodná církevní stavba i její okolí působí spíš jako hodně odvážené pojetí škola nebo dětské centrum. Nevysokou věžičku, zakončenou zlatou bání, i přílehlé budovy zdobí mozaiky z keramických úlomků.

Dekorace i okna se po kabátě svatostánku táhnou, jako by se na výzdobě podílela dětská ruka libující si v pastelových i sytých barvách. Ve skutečnosti však kostel zalily barvy a tvary „stavod“, jak lze přeložit architektovo příjmení.

„Vlnobitím“ proti tyranii

Kostel v této podobě vyrostl v letech 1984 až 1988, rozhodující zásluhu na jeho vzniku má farář Friedrich Zeck. Architekt přislíbil vypracovat návrh stavby, ale jen pod podmínkou, že bude mít k dispozici i prostor kolem kostela, kterému rovněž vtiskne své „vlnobití“. Vyznával totiž motto, že rovná linie je bezbožná a nemorální, vyhlásil jí válku a důsledně se jí ve

FOTO: TEREZA HROMÁDKOVÁ

všech svých projektech vyhýbal. Byl přesvědčen, že tyranie rovné čáry, kterou přinesla architektura podřízená struktuře a funkci, je zdrojem uniformity a odlidštění. Proto je třeba ji nechat „zplesnivět“ prorůstáním dekorativních motivů a nepravouhlých křivek.

Náboženská tolerance

Tento princip aplikoval Hundertwasser i na katolický kostelík svaté Barbory. Stavba, rozložená do několika do sebe zakomponovaných budov, se vlní

a pulzuje a s každým dalším úhlem pohledu nabízí novou překvapivou siluetu. Vlní se i okolní prostor, a to doslova, protože chodník z červených dlaždic se chvíli nenápadně zvedá, chvíli zase koberec z šedivých kostek mírně klesá jako neklidné moře při očekávání bouřky.

Záchytnými body jsou brány rozestě kolem budovy kostela. Frontony těchto dvanácti bran nesou symboly světových náboženství. Každé z nich znázorňuje vždy dva znaky. Například judaismus symbolizuje sedmira-

menný svícen z jedné strany brány a Davidova hvězda z druhé, hinduismus znázorňuje óm a svastika. Buddhismus poznáte podle vyobrazení Buddhy, a když branou projdete a obrátíte se, uvidíte ohnivé kolo s gazelami.

Architekt zařadil do této cesty bran, jež je sama symbolem tolerance a respektu k různým náboženstvím a kulturám, i americká náboženství, která připomíná Bůh slunce a symboly Hopíů, nebo kultu Polynésie.

Mytická spirála

Oproti vnějšku si interiér kostela zachoval mnohem tradičnější podobu. Věřící nebo turisté sedí v klasických dřevěných lavicích, na bílé omítnutých stěnách visí obrázky a sošky svatých. Prostoru dominuje oltář s mozaikou umučeného Krista, kterou proniká do místnosti stříbrné světlo. Architektův rukopis je nepřehlédnutelný i v křestní kapli, jejíž okno zdobí vitráž s motivem spirály. Právě spirála, ukrývající v sobě mýtus labyrintu, byla umělcovým oblíbeným grafickým prvkem, hojně ho používal především v malířství. ■

TEREZA HROMÁDKOVÁ

tereza.hromadkova@economia.cz

Vitráž s motivem spirály, oblíbeným grafickým prvkem, který umělec hojně používal především v malířství.

Informace

Bärnbach je od Prahy vzdálený zhruba 525 km, cesta autem vám zabere necelých šest hodin. Pojedete na Vídeň a Graz, za nímž odbočíte směr Voitsberg.

Cestovat můžete i vlakem, z Prahy jste v Grazu za sedm osm hodin, z Brna i za necelých pět. Odtud je to do Bärnbachu asi 40 km, využít lze místní spoje.

